

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

№ 04-03/6-116

«19» Листопада 2015 р.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ (01033, м Київ, вул. Жилянська, 14)

Суб'єкти права на конституційне подання
47 народних депутатів України

Уповноважені за дорученням народні
депутати України:

Королевська Наталія Юріївна
01008, Україна, м. Київ,
вул. Грушевського, 5
Ел. пошта: Korolevska.Nataliia@rada.gov.ua
Тел: (044) 255-45-09

Німченко Василь Іванович
01008, Україна, м. Київ,
вул. Грушевського, 5
Ел. пошта: Nimchenko.Vasyl@rada.gov.ua
Тел: (044) 255-35-13

Шпенів Дмитро Юрійович
01008, Україна, м. Київ,
вул. Грушевського, 5
Ел. пошта: Shpenov.Dmytro@rada.gov.ua
Тел: (044) 255-31-38

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПОДАННЯ

щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень підпунктів 2-14 пункту 4, підпунктів 2, 6, 7 пункту 6, пунктів 9, 10, 12, підпункту 3 пункту 18, підпункту 2 пункту 22, пунктів 23, 24, підпунктів 3, 4 пункту 25, пунктів 26, 33, 34 Розділу I, пункту 11 Розділу III Закону України "Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України" від 28 грудня 2014 року №76-VIII (опублікований у газеті «Голос України», 2014, 12, 31.12.2014 №254, спецвипуск)

Відповідно до статей 147, 150, 152 Конституції України, пункту першого статті 13, статей 15, 38- 40, пункту 1 статті 82 Закону України від 16 жовтня 1996 року № 422/96-ВР "Про Конституційний Суд України" суб'єкт права на конституційне подання 47 народних депутатів України звертається до Конституційного Суду України із клопотанням щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень підпунктів 2-14 пункту 4, підпунктів 2, 6, 7 пункту 6, пунктів 9, 10, 12, підпункту 3 пункту 18, підпункту 2 пункту 22, пунктів 23, 24, підпунктів 3, 4 пункту 25, пунктів 26, 33, 34 Розділу I, пункту 11 Розділу III Закону України "Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України" № 76-VIII від 28 грудня 2014 року (опублікований у газеті "Голос України", 2014, 12, 31.12.2014 № 254, спецвипуск) (далі – Закон № 76-VIII), а саме:

1) підпунктів 2-14 пункту 4 Розділу I щодо внесення змін у Закон України "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи" № 796-XII. (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., N 13, ст. 178 із наступними змінами) (далі – Закон № 796-XII) в частині:

- виключення пункту 2 частини першої статті 21;
- виключення пунктів 2 і 13 частини першої статті 22 та доповнення частиною третьою статті 22 такого змісту:

"Установити, що пільги, передбачені пунктом 1 частини першої та частиною другою цієї статті в частині пільг, передбачених пунктами 1, 2, 11 статті 20, пунктом 14 частини першої цієї статті, надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України";

- виключення статті 23;
- виключення слів і цифр "і пунктом 2 статті 23" у статті 24 та доповнення частиною другою такого змісту:

"Установити, що пільги, передбачені пунктом 1 статті 20, надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України";

- виключення пунктів 1, 3, 5, 6, 8, 12, абзацу другого пункту 10 та доповнення частиною сьомою частини першої статті 30 такого змісту:

"Установити, що пільги, передбачені пунктом 4 частини першої та пунктами 8, 9 частини третьої цієї статті, надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України";

- виключення статей 31, 37, 39, 45;

- **викладення статті 48 у такій редакції:**

"Стаття 48. Компенсації за шкоду, заподіяну здоров'ю, особам, які стали інвалідами внаслідок Чорнобильської катастрофи, учасникам ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та сім'ям за втрату годувальника

Одноразова компенсація учасникам ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, які стали інвалідами внаслідок Чорнобильської катастрофи, дітям-інвалідам, сім'ям, які втратили годувальника із числа осіб, віднесених до учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та смерть яких пов'язана з Чорнобильською катастрофою, батькам померлого, щорічна допомога на оздоровлення виплачується у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України";

- **викладення статті 50 у такій редакції:**

"Особам, віднесеним до категорії 1, призначається щомісячна додаткова пенсія за шкоду, заподіяну здоров'ю, у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України";

- **викладення статті 51 у такій редакції:**

"Особам, віднесеним до категорій 2, 3, 4 призначається щомісячна додаткова пенсія за шкоду, заподіяну здоров'ю, у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України";

- **заміни частини першої та другої статті 52 однією частиною такого змісту:**

"Щомісячна компенсація у разі втрати годувальника призначається на кожного непрацездатного члена сім'ї, який був на його утриманні, у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України".

У зв'язку з цим частини третю - п'яту вважати відповідно частинами другою - четвертою;

- **викладення статті 53 у такій редакції:**

"Додаткова пенсія за шкоду, заподіяну здоров'ю, та щомісячна компенсація сім'ям за втрату годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи з урахуванням інших доходів не можуть перевищувати десяти прожиткових мінімумів, установлених для осіб, які втратили працездатність";

- **викладення статті 54 у такій редакції:**

"Пенсії по інвалідності, що настала внаслідок каліцтва чи захворювання, і пенсії у зв'язку з втратою годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи можуть призначатися за бажанням громадянина із заробітку, одержаного за роботу в зоні відчуження в 1986 - 1990 роках, у розмірі відшкодування фактичних збитків, який визначається згідно із законодавством.

В усіх випадках розмір середньомісячної заробітної плати для обчислення пенсії за роботу у зоні відчуження у 1986 - 1990 роках не може перевищувати 3,0 тис. карбованців.

Умови, порядок призначення та мінімальні розміри пенсії по інвалідності, що настала внаслідок каліцтва чи захворювання, і пенсії у зв'язку з втратою годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи визначаються актами Кабінету Міністрів України з відповідних питань";

- **викладення статті 60 у такій редакції:**

"Стаття 60. Право вибору пільг та компенсацій особами, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи

Особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, які мають одночасно право на інші пільги та компенсації, передбачені законодавством України, надаються за їх вибором пільги та компенсації відповідно до одного із законів України".

2) підпунктів 2, 6, 7 пункту 6 Розділу I щодо внесення змін до Закону України "Про освіту" № 1060-XII (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., N 21, ст. 84; 2004 р., N 8, ст. 67; 2006 р., N 12, ст. 104; N 28, ст. 242; 2008 р., NN 5 - 8, ст. 78; 2014 р., N 2 - 3, ст. 41, N 37 - 38, ст. 2004) (далі – Закон № 1060-XII), в частині:

- викладення абзацу восьмого частини першої статті 14 у такій редакції:

"можуть забезпечувати пільговий проїзд учнів, вихованців, студентів та педагогічних працівників до місця навчання і додому у порядку та розмірах, визначених органами місцевого самоврядування, та передбачати на це відповідні видатки з місцевих бюджетів";

- викладення частини п'ятої статті 41 у такій редакції:

"5. Учні державних та комунальних професійно-технічних навчальних закладів із числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, і дітей, які потребують особливих умов виховання, перебувають на повному утриманні держави. Порядок забезпечення учнів державних та комунальних професійно-технічних навчальних закладів стипендією, організації харчування учнів із числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, дітей-інвалідів/інвалідів I - III групи та дітей із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України "Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям", визначається Кабінетом Міністрів України.

Органи місцевого самоврядування відповідно до законодавства можуть забезпечувати харчуванням учнів інших категорій та передбачати на це відповідні видатки з місцевих бюджетів";

- викладення частини третьої статті 53 у такій редакції:

"3. Органи місцевого самоврядування можуть забезпечувати пільговий проїзд учнів, вихованців, студентів та педагогічних працівників до місця навчання і додому у порядку та розмірах, визначених органами місцевого самоврядування, та передбачати на це відповідні видатки з місцевих бюджетів";

3) пункту 9 Розділу I щодо внесення змін у Закон України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" № 3551-XII (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., N 45, ст. 425 із наступними змінами). (далі Закон № 3551-XII) в частині:

- виключення пунктів 7 та 16 частини першої та доповнення частиною шостою статті 14 такого змісту:

"Установити, що пільги, передбачені пунктами 1, 2, 4, 5, 6 та 18 частини першої цієї статті, надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на

податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України";

- виключення пунктів 7 та 18 частини першої та доповнення частиною сьомою статті 15 такого змісту:

"Установити, що пільги, передбачені пунктами 1, 2, 4, 5, 6 та 20 частини першої цієї статті надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України";

- виключення у пункті 6 слів "з компенсацією вартості проїзду до санаторно-курортного закладу і назад" і "розмір та порядок виплати компенсації", виключення пунктів 15 та 16 частини першої та доповнення частиною другою статі 16 такого змісту:

"Установити, що пільги, передбачені пунктами 4, 5, 7 та 12 цієї статті, надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України".

4) пункту 10 Розділу I щодо внесення змін у Закон України № 2998-XII "Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., N 27, ст. 211) (далі – Закон № 2998-XII), в частині:

- викладення частини п'ятої статті 9 у такій редакції:

"Органи місцевого самоврядування можуть забезпечувати пільговий проїзд учнів, вихованців, студентів та педагогічних працівників до місця навчання і додому у порядку та розмірах, визначених органами місцевого самоврядування, та передбачати на це відповідні видатки з місцевих бюджетів".

5) пункту 12 Розділу I щодо внесення змін у Закон України "Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні" № 3721-XII (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., N 4, ст. 18 із наступними змінами), (далі – Закон № 3721-XII), в частині:

- доповнення пункту 2 словами "за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України" та виключення пункт 12 статті 7;

- виключення у пункті 6 слів "з компенсацією вартості проїзду до санаторно-курортного закладу і назад" і "розмір та порядок виплати компенсації" та виключення пунктів 15 та 16 частини першої, а також викладення частини другої статті 9 у такій редакції:

"Установити, що пільги, передбачені пунктами 4, 5, 7 та 12 частини першої цієї статті, надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців

не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України";

- виключення статті 21;

б) підпункту 3 пункту 18 Розділу I щодо внесення змін у Закон України "Про професійно-технічну освіту" № 103/98-ВР (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., N 32, ст. 215; 2004 р., N 8, ст. 67; 2013 р., N 52, ст. 729), (далі – Закон № 103/98-ВР), в частині:

- викладення абзацу одинадцятого статті 37 у такій редакції:

"Органи місцевого самоврядування можуть забезпечувати пільговий проїзд учнів, вихованців до місця навчання і додому у порядку та розмірах, визначених органами місцевого самоврядування, та передбачати на це відповідні видатки з місцевих бюджетів".

7) підпункту 2 пункту 22 Розділу I щодо внесення змін у Закон України "Про загальну середню освіту" № 651-XIV (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., N 28, ст. 230; 2014 р., N 2 - 3, ст. 41, N 30, ст. 1011), (далі Закон № 651-XIV), в частині:

- об'єднання абзаців другого та третього частини першої статті 21 такого змісту:

"Органи місцевого самоврядування можуть забезпечувати пільговий проїзд учнів, вихованців до місця навчання і додому у порядку та розмірах, визначених органами місцевого самоврядування, та передбачати на це відповідні видатки з місцевих бюджетів";

8) пункту 23 Розділу I щодо внесення змін у Гірничий закон України № 1127-XIV (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., N 50, ст. 433; 2001 р., N 32, ст. 172; 2008 р., N 42 - 43, ст. 293; 2009 р., N 51, ст. 758; 2012 р., N 5, ст. 39; 2014 р., N 22, ст. 796), (далі – Закон № 1127-XIV), в частині:

- викладення частини дев'ятої статті 43 у такій редакції:

"Працівники гірничих підприємств, які проживають у будинках, що мають центральне опалення, забезпечуються субсидією на оплату житлово-комунальних послуг у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України";

- заміни однією частиною частин п'ятої - восьмої статті 48 такого змісту:

- "Після ліквідації або консервації гірничого підприємства надається субсидія на придбання твердого палива або на оплату житлово-комунальних послуг у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України";

- та у зв'язку з цим частина дев'ята вважається частиною шостою;

9) пункту 24 Розділу I щодо внесення змін у Закон України "Про жертви нацистських переслідувань" № 1584-III (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., N 24, ст. 182; 2005 р., N 5, ст. 120; 2006 р., N 16, ст. 137; 2008 р., NN 5 - 8, ст. 78; 2010 р., N 40, ст. 525; 2011 р., N 30, ст. 285), (далі – Закон № 1584-III), в частині:

- виключення пунктів 7 та 17 частини першої та доповнення частиною шостою статті 6-1 такого змісту:

"Установити, що пільги, передбачені пунктами 1, 2, 4, 5, 6 та 18 частини першої цієї статті, надаються за умови, якщо розмір

середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України";

- **виключення пунктів 7 та 21 частини першої та доповнення частиною шостою статті 6-2 такого змісту:**

"Установити, що пільги, передбачені пунктами 1, 2, 4, 5, 6 та 10 частини першої цієї статті, надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України";

- **виключення пунктів 7 та 16 частини першої та доповнення статті частиною шостою статті 6-3 такого змісту:**

"Установити, що пільги, передбачені пунктами 1, 2, 4, 5, 6 та 17 частини першої цієї статті, надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України";

- **виключення пунктів 7 та 18 частини першої та доповнення статті частиною шостою статті 6-4 такого змісту:**

"Установити, що пільги, передбачені пунктами 1, 2, 4, 5, 6 та 19 частини першої цієї статті, надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України".

10) підпунктів 3, 4 пункту 25 Розділу I щодо внесення змін у Закон України "Про позашкільну освіту" № 184-III (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., N 46, ст. 393; 2005 р., N 28, ст. 372), (далі Закон № 184-III), в частині:

- **викладення частини восьмої статті 20 у такій редакції:**

"Органи місцевого самоврядування можуть забезпечувати пільговий проїзд учнів, вихованців, слухачів до місця навчання і додому у порядку та розмірах, визначених органами місцевого самоврядування, та передбачати на це відповідні видатки з місцевих бюджетів";

- **викладення першого речення абзацу четвертого у такій редакції:**

"Педагогічним працівникам позашкільних навчальних закладів, які працюють у сільській місцевості і селищах, а також пенсіонерам, які раніше працювали педагогічними працівниками в цих населених пунктах і проживають в них, держава відповідно до законодавства забезпечує безоплатне користування житлом з опаленням і освітленням у межах встановлених норм за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у

порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України" та абзацу п'ятого частини четвертої статті 21 у такій редакції:

"Органи місцевого самоврядування можуть забезпечувати пільговий проїзд педагогічних працівників до місця навчання і додому у порядку та розмірах, визначених органами місцевого самоврядування, та передбачати на це відповідні видатки з місцевих бюджетів";

11) пункту 26 Розділу I щодо внесення змін у Закон України "Про охорону дитинства" № 2402-III (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., N 30, ст. 142 із наступними змінами), (далі – Закон № 2402-III), в частині:

- **викладення абзацу шостою частини третьої статті 5 у такій редакції:**

"можуть забезпечувати пільговий проїзд учнів, вихованців, студентів до місця навчання і додому у порядку та розмірах, визначених органами місцевого самоврядування, та передбачати на це відповідні видатки з місцевих бюджетів";

- **доповнення статті 13 частиною восьмою такого змісту:**

"Установити, що пільги, передбачені пунктами 1, 2, 3 та 4 частини третьої та пунктом 1 частини шостої цієї статті, надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України";

- **заміни двома частинами частини п'ятої статті 19 такого змісту:**

"Учні державних та комунальних професійно-технічних навчальних закладів із числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, і дітей, які потребують особливих умов виховання, перебувають на повному утриманні держави. Порядок забезпечення учнів державних та комунальних професійно-технічних навчальних закладів стипендією, організації харчування учнів із числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, дітей-інвалідів/інвалідів I - III групи та дітей із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України "Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям", визначається Кабінетом Міністрів України.

Органи місцевого самоврядування відповідно до законодавства можуть забезпечувати харчуванням учнів інших категорій та передбачати на це відповідні видатки з місцевих бюджетів".

- та у зв'язку із чим частина шоста - дванадцята статті 19 вважаються відповідно частинами сьомою – тринадцятою статті 19.

12) пункту 33 Розділу I щодо внесення змін у Закон України "Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні" № 875-XII (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., N 21, ст. 252; Відомості Верховної Ради України, 2004 р., N 37, ст. 453; 2012 р., N 31, ст. 381), (далі - Закон № 875-III), в частині:

- **викладення частини другої та третьої статті 38-1 у такій редакції:**

"Інваліди I та II групи, діти-інваліди та особи, які супроводжують інвалідів I групи або дітей-інвалідів (не більше однієї особи, яка супроводжує

інваліда I групи або дитину-інваліда), мають право на безплатний проїзд у пасажирському міському транспорті (крім таксі)".

13) пункту 34 Розділу I щодо внесення змін у Закон України "Про соціальний захист дітей війни" № 2195-IV (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., N 4, ст. 94; 2006 р., N 9 - 11, ст. 96, N 19 - 20, ст. 166; 2008 р., NN 5 - 8, ст. 78; 2010 р., N 19, ст. 150), (далі – Закон № 2195- IV), в частині:

- виключення абзацу шостого та доповнення абзацу сьомого статті 5 після слів "у межах середніх норм споживання" словами "за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України";
- заміни у частині першій статті 6 слів "у розмірі надбавки, встановленої для учасників війни" словами "у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України";

14) пункту 11 Розділу III "Прикінцеві положення" щодо дії в часі норми цього Закону в частині вилучення пільгового проїзду окремих категорій громадян, які набувають чинності з 1 червня 2015 року, крім норм щодо забезпечення пільговим проїздом інвалідів I та II групи, дітей-інвалідів, дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, учнів із малозабезпечених сімей та осіб, які їх супроводжують і які супроводжують інваліда I групи, учасників бойових дій.

На виконання вимог пункту 4 частини другої статті 39 Закону України "Про Конституційний Суд України" наводимо правове обґрунтування невідповідності (неконституційності) зазначених вище положень Закону № 76-VIII статтям 1, 3, 16, 19, 22, 23, 46, 48, 49, 64, 68 Конституції України.

I. Основний Закон України визначаючи Україну соціальною та правовою державою, в якій права і свободи людини та їх гарантії для держави є сутністю змісту і спрямованістю діяльності, закріплює, що головним обов'язком держави є утвердження і забезпечення прав і свобод людини (статті 1, 3 Конституції України).

Відповідно до статті 22 Конституції України держава виконуючи зазначені вище обов'язки перед людиною має забезпечувати основоположний принцип, що конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані.

При прийнятті нових законів або змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод (частина 3 статті 22 Основного Закону України). З цього приводу Конституційний Суд України у своєму Рішенні № 6-рп/2007 року у справі про соціальні гарантії громадян висловив правову позицію про те, що "невиконання державою взятих на себе соціальних зобов'язань порушує принцип соціальної правової держави (стаття 1 Конституції України), та вважає, що утверджуючи і забезпечуючи права і свободи громадян, "держава окремими законами України встановила певні соціальні пільги, компенсації, гарантії, що є складовою конституційного права на соціальний захист і юридичними

засобами здійснення цього права". А тому відповідно до частини другої статті 6, частини другої статті 19, частини першої статті 68 Конституції України вони є загальнообов'язковими та однаковою мірою мають додержуватись органами державної влади, місцевого самоврядування, їх посадовими особами".

Україна ратифікувала Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права 1966 року, Європейську соціальну хартію в редакції 1996 року, Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року у зв'язку з чим зазначені міжнародні правові акти відповідно до статті 9 Конституції України стали частиною національного законодавства України та взяла на себе зобов'язання щодо їх виконання, утвердження принципу соціальної держави та визнання обов'язковості юрисдикції Європейського суду з прав людини. Отже, зазначені вище міжнародні норми є джерелом законодавчого правового регулювання і правозастосування в Україні.

Аналізуючи словосполучення "звуження змісту прав і свобод", про яке йдеться в статті 22 Конституції України, як правову категорію, Конституційний Суд України зазначив: "Зміст прав і свобод – це у мови і засоби, які визначають матеріальні та духовні потреби людини необхідні для задоволення потреб її існування і розвитку. Обсяг прав людини – це кількісні показники відповідних можливостей, які характеризують його множинність, величину, інтенсивність і ступінь прояву та виражені у певних одиницях виміру.

Звуження змісту прав і свобод означає зменшення ознак, змістовних характеристик можливостей людини, які відображаються відповідними правами та свободами, тобто якісних характеристик права. Звуження обсягу прав і свобод – це зменшення кола суб'єктів, розміру території, часу, розміру або кількості благ чи будь-яких інших кількісно вимірюваних показників використання прав і свобод, тобто їх кількісної характеристики" (Рішення 8рп/2005 у справі про рівень пенсії і щомісячного довічного грошового утримання).

З приводу розуміння змісту статті 22 Основного Закону України, Конституційний Суд України в Рішенні № 5-рп/2005 зазначив, що "конституційні права і свободи" гарантуються і не можуть бути скасовані (частина друга), при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод (частина третя). Скасування конституційних прав і свобод – це їх офіційна (юридична або фактична ліквідація). Звуження змісту та обсягу цих прав і свобод є їх обмеженням і суперечить зазначеній статті Конституції України.

Оскільки йдеться про оспорювання змін та доповнень положень закону щодо соціального захисту потерпілих внаслідок Чорнобильської катастрофи, звуження змісту та обсягу гарантій на соціальний захист постраждалих чи скасування компенсацій і пільг, внаслідок чого унеможливується відновлення втраченого здоров'я, належне лікування, оздоровлення постраждалих — суперечить статті 16 Конституції України, згідно якої забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України, подолання наслідків Чорнобильської катастрофи – катастрофи планетарного масштабу, збереження генофонду українського народу є обов'язком держави.

Необхідно зазначити, що питання забезпечення всіх гарантій пов'язаних із відшкодуванням шкоди збитків завданої громадянам наслідків Чорнобильської катастрофи та недопустимість звуження обсягу і змісту цих гарантій захищена статтею 50 Конституції України, яка безпосередньо закріплює право на безпечне життя і здоров'я довілля та відшкодування завданої порушенням цього права шкоди.

У відповідності зі статтями 46 та 49 Конституції України громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, а також у старості та інших випадках передбачених законом (частина перша статті 46).

Згідно статті 49 Конституції України кожен має право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування. Охорона здоров'я забезпечується державним фінансуванням відповідних соціально-економічних, медико-санітарних і оздоровчо-профілактичних програм.

З цього приводу Конституційний Суд України неодноразово висловлював свою правову позицію, згідно якої позбавлення громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, права на безплатне надання або забезпечення пільговою санаторно-курортною путівкою, грошову компенсацію у розмірі середньої вартості путівки в Україні, одержання безпроцентних та пільгових позик, суперечить вимогам статей 16, 46, 49 і є неконституційними (Рішення Конституційного Суду № 5-рп/2002, № 10-рп/2008).

Окрім наведених вище доводів і правового обґрунтування невідповідності Конституції України змін, доповнень та виключень, внесених до окремих положень всіх зазначених Законів необхідно врахувати наступне.

Положення законів, про які йдеться вище, регулюють питання соціального захисту, матеріального забезпечення дітей дошкільного віку, учнів, молоді, ветеранів війни, праці, інвалідів війни, людей похилого віку, жертв нацистських репресій, в тому числі і внесені до них зміни, доповнення та скасування (виключення) Законом № 76-VIII, безпосередньо стосуються обмеження соціальних гарантій, компенсацій та пільг, як невід'ємних складових для підтримки необхідного рівня життя, звужують зміст та об'єм прав цих категорій громадян, що беззаперечно протирічить приписам статей 1, 3 та 22 Основного Закону України.

Відповідно до статті 46 Конституції України громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом. Це право гарантується, в тому числі, бюджетними та іншими джерелами соціального забезпечення.

Пенсії, інші види соціальних виплат та допомоги, що є основним джерелом існування, мають забезпечувати рівень життя, не нижчий від прожиткового мінімуму, встановленого законом (частина третя статті 46 Конституції України).

У сфері забезпечення охорони здоров'я Конституція України закріплює основоположний принцип щодо права кожного громадянина на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування, а охорона здоров'я

забезпечується державним фінансуванням з відповідними медико-санітарними і оздоровчо-профілактичних програмами (частина перша, друга статті 49 Конституції України).

Саме на державу в силу частини третьої статті 49 Конституції України покладається обов'язок щодо створення умов ефективного, доступного для всіх громадян медичного обслуговування, забезпечення у державних і комунальних закладах охорони здоров'я безоплатної медичної допомоги, а приписи статті 48 Конституції України закріплюють право кожного на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї, що включає достатнє харчування, одяг, житло.

Тож, запровадивши Законом №76-VIII обмеження, виключення та звуження змісту, об'єму існуючих соціальних прав і гарантій шляхом внесення змін і виключень у низку законів, якими були врегульовані соціальні права і свободи громадян України, законодавець діяв всупереч статей 1, 3, 8, 9, 16, 21, 22, 46, 48, 49, 50 Конституції України.

2. Внесені відповідно до пунктів 4, 6, 9, 10, 12, 18, 22, 23, 24, 25, 26, 33, 34 Розділу I Закону № 76-VIII зміни, доповнення та скасування окремих положень Законів: № 796-XII; № 1060-XII; № 3551-XII, № 2998-XII; № 103/98-ВР; № 651-XIV; № 3721-XII, № 1127-XIV, № 1584-III, № 184-III, № 2402-III, № 875-XII, № 2195-IV є такими, що звужують зміст та обсяг існуючих прав і свобод у сфері соціального захисту, матеріального забезпечення громадян, створення умов належного життєвого рівня, зокрема:

2.1. Щодо Закону № 796-XII в частині соціального захисту громадян у зв'язку із Чорнобильською катастрофою:

- В статті 21 для громадян віднесених до категорії 2 потерпілих від Чорнобильської катастрофи, скасовано гарантовані державою компенсації та пільги на першочергове щорічне безоплатне забезпечення санаторно-курортними путівками або путівками на відпочинок шляхом надання щорічної грошової допомоги для компенсації вартості путівок (підпункт 2).

- Із статті 22 Закону № 796-XII виключено компенсації та пільги для громадян віднесених до категорії 3 щодо права на першочергове щорічне забезпечення пільговою санаторно-курортною путівкою або путівкою на відпочинок шляхом надання щорічної грошової допомоги для компенсації вартості путівок, а також щодо надання пільг на позачергове щорічне безоплатне забезпечення санаторно-курортними путівками шляхом надання щорічної грошової допомоги для компенсації вартості путівок для осіб, які постійно проживали до відселення чи самостійного переселення або постійно працюють на території зон відчуження (підпункт 3).

- Виключено статтю 23 Закону № 796-XII, якою громадянам віднесеним до категорії 4 надавались компенсації та пільги на безоплатне придбання ліків за рецептами лікарів, першочергове обслуговування у лікувально-профілактичних закладах та аптеками; користування поліклініками, щорічне медичне обслуговування та диспансеризація, лікування в спеціалізованих стаціонарах, виплата допомоги по тимчасовій непрацездатності в розмірі 100 процентів середньої заробітної плати незалежно від страхового стажу, отримання додаткової відпустки для батьків, які мають неповнолітніх дітей, одержання безпроцентної позики,

пільги для вступу до вищих учбових закладів та навчання за рахунок держави, отримання підвищеної стипендії, забезпечення продуктами харчування відповідно до фізіологічних норм, звільнення від плати за землю, забезпечення пільговою санаторно-курортною путівкою або путівкою на відпочинок шляхом надання щорічної грошової допомоги для компенсації вартості путівок, пільгове зубопротезування, відшкодування вартості палива для житлових будинків, що не мають центрального опалення, передачі у приватну власність житла громадянам, які відпрацювали на території зони посиленого радіоекологічного контролю не менше п'яти років (підпункт 4).

- Із статті 24 Закону № 796-XII виключено посилання на пункт 2 статті 23 у зв'язку із повним виключенням зазначеної статті підпунктом 4. Крім того, статтю 24 доповнено частиною другою в новій редакції, яка встановлює, що пільги, передбачені пунктом 1 статті 20, надаються лише за наявності відповідних умов щодо величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України (підпункт 5).

- Із пунктів 1, 3, 5, 6, 8, 10, 12 частини першої статті 30 Закону № 796-XII виключено пільги та компенсації потерпілим дітям та їх батькам щодо повного державного забезпечення дітей до вступу їх до школи шляхом безоплатного виховання (утримання) їх у державних та комунальних дошкільних навчальних закладах і надання щомісячної грошової допомоги (пункт 1); безоплатного проїзду у межах країни на всіх видах транспорту дитині та особі, яка супроводжує хвору дитину до місця лікування (реабілітації), оздоровлення та назад (за направленням медичних закладів) з правом позачергового придбання квитків (пункт 3); щорічне безоплатне забезпечення потерпілих дітей путівками на оздоровлення до двох місяців шляхом надання щорічної грошової допомоги для компенсації вартості путівки (пункт 5); щомісячної виплати в порядку та розмірі, встановлених Кабінетом Міністрів України незалежно від інших виплат на кожну дитину шкільного віку, яка евакуйована із зони відчуження або народилася після 26 квітня 1986 року від батька, який на час настання вагітності матері, має підстави належати до категорії 1 або 2, або матері, яка на час настання вагітності або під час вагітності має підстави належати до категорії 1 або 2, а також на кожну дитину, яка проживала у зоні безумовного (обов'язкового) відселення з моменту аварії до прийняття постанови про відселення (пункт 6); щомісячна виплата в порядку та розмірі, встановлених Кабінетом Міністрів України, сім'ям на кожну дитину шкільного віку, яка стала інвалідом або перебуває на диспансерному обліку по захворюванню внаслідок Чорнобильської катастрофи, а також дітям шкільного віку, батьки яких стали інвалідами I або II групи чи померли внаслідок Чорнобильської катастрофи, замість виплати, передбаченої пунктом 6 цієї статті, якщо вказана дитина не перебуває на повному державному забезпеченні (пункт 8); надання під час вагітності путівки для оздоровлення у спеціалізованих оздоровчих закладах жінкам, які проживають на території радіоактивного забруднення (пункт 10); виплата грошової компенсації батькам потерпілих дітей, які не відвідують дитячі дошкільні та загальноосвітні навчальні заклади (у тому числі і тих, які не знаходяться в обліковому складі шкіл), якщо діти не перебувають на повному державному забезпеченні,

здійснюється в порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України (пункт 12).

Окрім цього, статтю 30 доповнено частиною сьомою про встановлення умови щодо розміру сукупного доходу сім'ї, не перевищення величини якого дає право на податкову і соціальні пільги у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України (підпункт 6).

- Виключено статті 31, 37, 39 та 45 Закону № 796-XII, якими, зокрема, було передбачено право на отримання допомоги сім'ями, що мають дітей шкільного віку і проживають на територіях радіоактивного забруднення (стаття 31), право на компенсацію громадянам, які проживають на територіях радіоактивного забруднення у зв'язку з обмеженням споживання продуктів харчування місцевого виробництва та особистого підсобного господарства (стаття 37), права на доплату громадянам, які працюють на території радіоактивного забруднення (стаття 39), та державна гарантія на збереження працівниками середньої заробітної плати і стажу роботи у зв'язку з відселенням або самостійним переселенням зазначеної території (стаття 45) (підпункт 8).

- Статті 48, 50, 51, 52, 54 Закону № 796-XII викладені у нових редакціях, згідно яких порядок і розміри компенсацій, пенсій та надання пільг, пов'язаних з Чорнобильською катастрофою, визначаються не законом, як це було передбачено вище зазначеними статтями, а встановлюється актами Кабінету Міністрів України.

Зокрема, питання одноразової компенсації учасникам ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС і які стали інвалідами, дітям-інвалідам, сім'ям, які втратили годувальника із числа осіб віднесених до учасників ліквідації наслідків аварії та смерть яких пов'язана із Чорнобильською катастрофою, батькам померлого щорічна допомога на оздоровлення; призначення щомісячної додаткової пенсії за шкоду, заподіяну здоров'ю особам, віднесеним до категорії 1; призначення щомісячної додаткової пенсії за шкоду, заподіяну здоров'ю особам, віднесеним до категорій 2, 3, 4; призначення щомісячної компенсації у разі втрати годувальника на кожного непрацездатного члена сім'ї, який був на його утриманні; питання мінімального розміру пенсії по інвалідності, що настала внаслідок каліцтва чи захворювання і пенсії у зв'язку з втратою годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи визначається і виплачується в порядку та у розмірах встановлених Кабінетом Міністрів України (підпункт 8).

Разом з тим, до внесення цих змін розміри компенсації і щорічної допомоги визначались Законом 796-XII: інвалідам I групи – 60 мінімальних заробітних плат; інвалідам II групи – 45 мінімальних заробітних плат; інвалідам III групи – 30 мінімальних заробітних плат; дітям-інвалідам – 10 мінімальних заробітних плат; сім'ям, які втратили годувальника, - 60 мінімальних заробітних плат; батькам померлого – 30 мінімальних заробітних плат.

Крім того, було передбачено виплату щорічної допомоги на оздоровлення в таких розмірах: інвалідам I і II групи – п'ять мінімальних заробітних плат; інвалідам III групи, дітям-інвалідам – чотири мінімальні заробітні плати; учасникам ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС 2 категорії – п'ять мінімальних заробітних плат; учасникам ліквідації

наслідків аварії на Чорнобильській АЕС 3 категорії – три мінімальні заробітні плати; кожній дитині, яка втратила внаслідок Чорнобильської катастрофи одного з батьків, - три мінімальні заробітні плати (стаття 48).

Особам, віднесеним до категорії 1, призначалась щомісячна додаткова пенсія за шкоду заподіяну здоров'ю у розмірах: інвалідам I групи – 100 процентів мінімальної пенсії за віком; інвалідам II групи – 75 процентів мінімальної пенсії за віком; інвалідам II групи, дітям-інвалідам, а також хворим внаслідок Чорнобильської катастрофи на променеву хворобу – 50 процентів мінімальної пенсії за віком (стаття 50). А особам, віднесеним до категорій 2, 3, 4, щомісячна додаткова пенсія встановлювалась відповідно у розмірі 30 процентів мінімальної пенсії за віком для категорії 2, 25 процентів для категорії 3 і 15 процентів для категорії 4 (стаття 51).

До внесення змін в статтю 54 Закону № 796-XII мінімальні розміри пенсій для інвалідів вказаної категорії становили: по I групі інвалідності – 10 мінімальних пенсій за віком; по II групі інвалідності – 8 мінімальних пенсій за віком; по III групі інвалідності – 6 мінімальних пенсій за віком; дітям-інвалідам – 3 мінімальних пенсій за віком.

Стаття 52 попередньої редакції Закону № 796-XII передбачала виплату щомісячної компенсації у разі втрати годувальника за кожного непрацездатного члена сім'ї, який був на його утриманні, в розмірі 50 процентів мінімальної пенсії за віком незалежно від пенсії, передбаченої законодавством України, а частина друга цієї статті встановлювала право на щомісячну компенсацію в разі втрати годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи непрацездатним членам сім'ї годувальника, які були на його утриманні. При цьому дітям щомісячна компенсація призначалась незалежно від того, чи були вони на утриманні годувальника.

- До статті 53 Закону 796-XII внесено зміни, згідно яких додаткова пенсія за шкоду, заподіяну здоров'ю, та щомісячна компенсація за втрату годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи устанавлюється з урахуванням інших доходів і не можуть перевищувати десяти прожиткових мінімумів, устанавлених для осіб, які втратили працездатність. Таким чином були внесені та встановлені обмеження щодо максимального розміру компенсаційних виплат у порівнянні з попередньою редакцією статті 53 зазначеного Закону.

- У статтю 60 Закону 796-XII внесені зміни, якими для осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи встановлені обмеження щодо одночасного права на отримання інших пільг та компенсацій, передбачених іншими законами з наданням їм права вибору компенсаційних виплат лише на підставі одного із законів України.

2.2. Щодо Законів №1060—XII, № 2998-XII, №103/98-ВР, № 651-XIV, № 184-XIII, якими врегульовані питання соціального захисту дітей дошкільного віку, учнів, молоді та належного матеріального забезпечення життєвого рівня:

- Змінами згідно пункту 6 до абзацу восьмого частини першої статті 14, нової редакції частини п'ятої статті 41 та частини третьої статті 53 Закону № 1060-XII передбачена раніше система фінансування, як державна гарантія, зобов'язувала місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування забезпечувати у сільській місцевості безкоштовне підвезення

до місця навчання і додому дітей, учнів та педагогічних працівників змінено на право зазначених органів забезпечувати такий проїзд передбачаючи на це відповідні видатки з місцевих бюджетів (абзац восьмий частини першої статті 14); ліквідовано право учнів професійно-технічних закладів на безкоштовне харчування, а харчування всіх інших учнів за виключенням дітей-сиріт і дітей позбавлених батьківського піклування, дітей/інвалідів I-III групи та дітей із малозабезпечених сімей може мати місце лише в разі передбачення на це відповідних видатків органу місцевого самоврядування (частина п'ята статті 41); скасовано передбачуване раніше обов'язкове безкоштовне регулярне підвезення до школи і зі школи для учнів, які проживають в сільській місцевості, і вирішення цього питання по суті покладено на розсуд органів місцевого самоврядування, які "можуть забезпечувати пільговий проїзд учнів, вихованців, студентів та педагогічних працівників", в порядку та у розмірах, визначених органами місцевого самоврядування за рахунок видатків з місцевих бюджетів (стаття 53).

- Пунктом 10 прийнята нова редакція частини п'ятої статті 9 Закону № 2998-XII, пунктами 18 та 22 внесені зміни відповідно до Законів №103-98/ВР та № 651-XIV, пунктом 25 прийнята нова редакція частини восьмої статті 20, абзацу п'ятого частини четвертої статті 21 Закону № 1841-XIII. Зазначені зміни, доповнення та нова редакція зазначених положень цих законів також стосується скасування забезпечення права на пільговий проїзд учнів, вихованців, студентів і педагогічних працівників до місця навчання і додому з покладанням повноважень вирішення цього питання на органи місцевого самоврядування за рахунок відповідних видатків з місцевих бюджетів, аналогічно, як це має місце внаслідок змін і доповнень пунктом 6.

2.3. Щодо Законів № 3551-XII, № 3721-XII, № 1584-XIII, № 875-XII, № 2195-IV, № 1127-XIV по забезпеченню соціального захисту ветеранів, інвалідів війни, громадян похилого віку, пенсіонерів, жертв нацистських репресій:

- Пунктами 9, 12, 24, 33, 34 внесені зміни, доповнення та виключення в окремі положення відповідно Законів № 3551-XII, № 3721-XII, № 1584-XIII, № 875-XII, № 2195-IV, які стосуються скасування прав на безоплатний проїзд у транспорті осіб, що мають статус ветеранів та інвалідів війни, статус дітей-війни, жертв нацистських переслідувань, людей похилого віку та інших.

- Так пунктом 9 внесені зміни і виключення в статтях 14-16 Закону № 3551-XII, внаслідок чого скасовано право на безоплатний проїзд для учасників війни та прирівняних до них осіб усіма видами міського пасажирського транспорту, автомобільним транспортом загального користування в сільській місцевості, а також залізничним і водним транспортом приміського сполучення та автобусами приміських і міжміських маршрутів (виключено пункт 7 частини першої статті 14 та пункт 7 частини першої статті 15, якими таке право було гарантовано); скасовано право на безоплатний проїзд один раз на два роки залізничним, водним, повітряним або міжміським автомобільним транспортом або проїзд один раз на рік вказаними видами транспорту на пільгових умовах, скасовані компенсації вартості проїзду до санаторно-курортного закладу і назад,

безоплатний проїзд один раз на рік, безоплатне користування внутріміським транспортом та поїздами приміського сполучення для осіб, які мають особливі заслуги перед батьківщиною (виключено пункт 16 частини першої статті 14, пункт 18 частини першої статті 15 змінено пункт 6 та виключено пункти 15 і 16 статті 16);

Окрім того, статті 14, 15, 16 Закону № 3551-ХІІ доповнено положеннями щодо надання інших компенсацій та пільг вище вказаній категорії осіб лише за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку визначеному Кабінетом Міністрів України.

• Пунктами 12, 24, 33 та 34 внесено зміни до статті 7, 9 Закону 3721-ХІІ, якими виключено пункти 7, 17 частини першої статті 6¹, пункт 7 частини першої статті 6², пункт 7, 16 частини першої статті 6³, пункт 7, 18 частини першої статті 6⁴, пункт 21 частини першої статті 6² Закону № 1584-ХІІІ; в Законі № 875-ХІІ - скасовано частину другу та третю статті 38¹ і замінено однією частиною; внесено зміни до статей 5, 6, якими виключено пільги щодо безоплатного проїзду осіб, що мають статус дітей-війни, змінено та встановлено, що до пенсії або, що до місячного грошового утримання чи державної соціальної допомоги, що виплачується замість пенсії, виплачується підвищення у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України.

• Пунктом 23 частини п'яту-восьму статті 48 Закону № 1127-ХІV замінено однією частиною, внаслідок чого скасовуються передбачені раніше на законодавчому рівні соціальні гарантії працівникам гірничих підприємств, що ліквідуються або консервуються, в тому числі, непрацевлаштованим працівникам, пенсіонерам, які пропрацювали на підприємстві з видобутку (переробки) вугілля у визначений термін або мають пільговий стаж на підземних роботах, інвалідам праці, сім'ям, працівникам, які загинули на цих підприємствах. Йдеться про скасування соціальних гарантій на право отримання компенсацій за оплату електроенергії, газу та центрального опалення житла за рахунок субвенції з державного бюджету особам, які проживають в будинках з центральним опаленням та мають статус працівника підприємства з видобутку вугілля або вуглевидобувних підприємств незалежно від їх матеріального становища (частина сьома). А згідно зазначених змін до статті 43 соціальна гарантія на компенсацію та пільги щодо придбання паливних ресурсів поширюється лише на малозабезпечених осіб, тим самим звужено коло осіб, що мають право на отримання такого роду компенсацій.

2.4. Щодо невідповідності Конституції України Закону № 76-VIII в частині внесення доповнень в законодавчі акти України:

Відповідно до статті 92 Конституції України виключно законами України визначаються права і свободи людини і громадянина, гарантії цих прав і свобод, основні обов'язки громадянина та основи соціального захисту, форми і види пенсійного забезпечення. Таким чином Конституція України закріплює положення, згідно яких вирішення питань, пов'язаних з правом на соціальні виплати (пенсію), їх розміри належить до виключних повноважень Верховної Ради України, як єдиного органу законодавчої влади.

Проте, всупереч зазначеної статті Конституції України Законом України №76-VIII до статей 22, 24, 30, 48, 50, 51, 53, 54 Закону № 796-XII внесені доповнення, яким питання щодо призначення щомісячних додаткових пенсій за шкodu, заподіяну здоров'ю (стаття 50), порядок призначення та мінімальні розміри пенсій по інвалідності, що настали внаслідок каліцтва чи захворювання, і пенсію у зв'язку з втратою годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи (стаття 54) вирішується актами Кабінету Міністрів України.

Тому положення зазначених норм закону в частині надання повноважень Кабінету Міністрів України вирішувати питання щодо основ соціального захисту, форм і видів пенсійного забезпечення, на нашу думку, є такими, що не відповідають статті 92 Конституції України (є неконституційними).

Пунктом 11 Розділу III Закону № 76-VIII встановлено, що норми цього Закону "в частині вилучення пільгового проїзду окремих категорій громадян набувають чинності з 1 червня 2015 року, крім норм щодо забезпечення пільговим проїздом інвалідів I та II групи, дітей-інвалідів, дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, учнів із малозабезпечених сімей та осіб, які їх супроводжують і які супроводжують інваліда I групи, учасників бойових дій".

Оскільки відтермінування набрання чинності для всіх інших осіб, окрім визначених зазначеною нормою і які мали таке право до внесення Законом доповнень, положення пункту 11 Розділу III "Прикінцеві положення" є таким, що не узгоджується з статтею 22 Конституції України, є неконституційним.

Зважаючи на те, що метою даного конституційного подання є захист прав і свобод людини та громадянина, недопущення звуження змісту та об'єму їх соціальних прав і гарантій та упередження негативних наслідків застосування неконституційних положень Закону №76-VIII, є нагальною необхідністю визнання конституційного провадження у справі невідкладним відповідно до статті 57 Закону України "Про Конституційний Суд України".

Отже, є всі підстави стверджувати, що положення підпунктів 2-14 пункту 4, підпунктів 2, 6, 7 пункту 6, пунктів 9, 10, 12, підпункту 3 пункту 18, підпункту 2 пункту 22, пунктів 23, 24, підпунктів 3, 4 пункту 25, пунктів 26, 33, 34 Розділу I, пункту 11 Розділу III "Прикінцеві положення" Закону України "Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України" не відповідають статтям 1, 3, 8, 9, 16, 22, 46, 48, 49, 50, 92 Конституції України (є неконституційними).

На підставі усього вищевикладеного та керуючись статтями 147, 150 і 152 Конституції України, пункту 1 статті 13, статей 15, 38, 39, 40, 57, 71 і 82 Закону України "Про Конституційний Суд України",

ПРОСИМО:

1. Відкрити конституційне провадження у справі за цим конституційним поданням.

2. Визнати такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційним) окремі положення Закону України "Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України" № 76-VIII від 28 грудня 2014 року (опублікований у газеті "Голос України", 2014, 12, 31.12.2014 № 254, спецвипуск) (далі – Закон № 76), а саме:

підпунктів 2-14 пункту 4 Розділу I щодо внесення змін у Закон України "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., N 13, ст. 178 із наступними змінами), в частині:

- виключення пункту 2 частини першої статті 21;
- виключення пунктів 2 і 13 частини першої статті 22 та доповнення частиною третьою статті 22 такого змісту:

"Установити, що пільги, передбачені пунктом 1 частини першої та частиною другою цієї статті в частині пільг, передбачених пунктами 1, 2, 11 статті 20, пунктом 14 частини першої цієї статті, надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України";

- виключення статті 23;
- виключення слів і цифр "і пунктом 2 статті 23" у статті 24 та доповнення частиною другою такого змісту:

"Установити, що пільги, передбачені пунктом 1 статті 20, надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України";

- виключення пунктів 1, 3, 5, 6, 8, 12, абзацу другого пункту 10 доповнення частиною сьомою частини першої статті 30 такого змісту:

"Установити, що пільги, передбачені пунктом 4 частини першої та пунктами 8, 9 частини третьої цієї статті, надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України";

- виключення статей 31, 37, 39, 45;

- викладення статті 48 у такій редакції:

"Стаття 48. Компенсації за шкоду, заподіяну здоров'ю, особам, які стали інвалідами внаслідок Чорнобильської катастрофи, учасникам ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та сім'ям за втрату годувальника

Одноразова компенсація учасникам ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, які стали інвалідами внаслідок Чорнобильської катастрофи, дітям-інвалідам, сім'ям, які втратили годувальника із числа осіб, віднесених до учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та

смерть яких пов'язана з Чорнобильською катастрофою, батькам померлого, щорічна допомога на оздоровлення виплачується у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України";

- викладення статті 50 у такій редакції:

"Особам, віднесеним до категорії 1, призначається щомісячна додаткова пенсія за шкоду, заподіяну здоров'ю, у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України";

- викладення статті 51 у такій редакції:

"Особам, віднесеним до категорій 2, 3, 4 призначається щомісячна додаткова пенсія за шкоду, заподіяну здоров'ю, у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України";

- заміни частини першої та другої статті 52 однією частиною такого змісту:

"Щомісячна компенсація у разі втрати годувальника призначається на кожного непрацездатного члена сім'ї, який був на його утриманні, у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України".

У зв'язку з цим частини третю - п'яту вважати відповідно частинами другою - четвертою;

- викладення статті 53 у такій редакції:

"Додаткова пенсія за шкоду, заподіяну здоров'ю, та щомісячна компенсація сім'ям за втрату годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи з урахуванням інших доходів не можуть перевищувати десяти прожиткових мінімумів, установлених для осіб, які втратили працездатність";

- викладення статті 54 у такій редакції:

"Пенсії по інвалідності, що настала внаслідок каліцтва чи захворювання, і пенсії у зв'язку з втратою годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи можуть призначатися за бажанням громадянина із заробітку, одержаного за роботу в зоні відчуження в 1986 - 1990 роках, у розмірі відшкодування фактичних збитків, який визначається згідно із законодавством.

В усіх випадках розмір середньомісячної заробітної плати для обчислення пенсії за роботу у зоні відчуження у 1986 - 1990 роках не може перевищувати 3,0 тис. карбованців.

Умови, порядок призначення та мінімальні розміри пенсії по інвалідності, що настала внаслідок каліцтва чи захворювання, і пенсії у зв'язку з втратою годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи визначаються актами Кабінету Міністрів України з відповідних питань";

- викладення статті 60 у такій редакції:

"Стаття 60. Право вибору пільг та компенсацій особами, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи

Особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, які мають одночасно право на інші пільги та компенсації, передбачені законодавством України, надаються за їх вибором пільги та компенсації відповідно до одного із законів України";

підпунктів 2, 6, 7 пункту 6 Розділу I щодо внесення змін у Законі України "Про освіту" (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., N 21, ст. 84; 2004 р., N 8, ст. 67; 2006 р., N 12, ст. 104; N 28, ст. 242; 2008 р., NN 5 - 8, ст. 78; 2014 р., N 2 - 3, ст. 41, N 37 - 38, ст. 2004), а саме:

- викладення абзацу восьмої частини першої статті 14 у такій редакції:

"можуть забезпечувати пільговий проїзд учнів, вихованців, студентів та педагогічних працівників до місця навчання і додому у порядку та розмірах, визначених органами місцевого самоврядування, та передбачати на це відповідні видатки з місцевих бюджетів";

- викладення частини п'ятої статті 41 у такій редакції:

"5. Учні державних та комунальних професійно-технічних навчальних закладів із числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, і дітей, які потребують особливих умов виховання, перебувають на повному утриманні держави. Порядок забезпечення учнів державних та комунальних професійно-технічних навчальних закладів стипендією, організації харчування учнів із числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, дітей-інвалідів/інвалідів I - III групи та дітей із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України "Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям", визначається Кабінетом Міністрів України.

Органи місцевого самоврядування відповідно до законодавства можуть забезпечувати харчуванням учнів інших категорій та передбачати на це відповідні видатки з місцевих бюджетів";

- викладення частини третьої статті 53 у такій редакції:

"3. Органи місцевого самоврядування можуть забезпечувати пільговий проїзд учнів, вихованців, студентів та педагогічних працівників до місця навчання і додому у порядку та розмірах, визначених органами місцевого самоврядування, та передбачати на це відповідні видатки з місцевих бюджетів";

пункту 9 Розділу I щодо внесення змін у Закон України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., N 45, ст. 425 із наступними змінами), а саме:

- виключення пунктів 7 та 16 частини першої та доповнення частиною шостою статті 14 такого змісту:

"Установити, що пільги, передбачені пунктами 1, 2, 4, 5, 6 та 18 частини першої цієї статті, надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України";

- виключення пунктів 7 та 18 частини першої та доповнення частиною сьомою статті 15 такого змісту:

"Установити, що пільги, передбачені пунктами 1, 2, 4, 5, 6 та 20 частини першої цієї статті надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України";

- виключення у пункті 6 слів "з компенсацією вартості проїзду до санаторно-курортного закладу і назад" і "розмір та порядок виплати

компенсації", виключення пунктів 15 та 16 частини першої та доповнення частиною другою статі 16 такого змісту:

"Установити, що пільги, передбачені пунктами 4, 5, 7 та 12 цієї статті, надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України";

пункту 10 Розділу I щодо внесення змін у Закон України "Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., N 27, ст. 211), а саме:

- викладення частини п'ятої статті 9 у такій редакції:

"Органи місцевого самоврядування можуть забезпечувати пільговий проїзд учнів, вихованців, студентів та педагогічних працівників до місця навчання і додому у порядку та розмірах, визначених органами місцевого самоврядування, та передбачати на це відповідні видатки з місцевих бюджетів";

пункту 12 Розділу I щодо внесення змін у Закон України "Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., N 4, ст. 18 із наступними змінами), а саме:

- доповнення пункту 2 словами "за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України" та виключення пункт 12 статті 7;

- виключення у пункті 6 слова "з компенсацією вартості проїзду до санаторно-курортного закладу і назад" і "розмір та порядок виплати компенсації" та виключення пунктів 15 та 16 частини першої, а також викладення частини другої статті 9 у такій редакції:

"Установити, що пільги, передбачені пунктами 4, 5, 7 та 12 частини першої цієї статті, надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України";

- виключення статті 21;

підпункту 3 пункту 18 Розділу I щодо внесення змін у Законі України "Про професійно-технічну освіту" (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., N 32, ст. 215; 2004 р., N 8, ст. 67; 2013 р., N 52, ст. 729), а саме:

- викладення абзацу одинадцятого статті 37 у такій редакції:

"Органи місцевого самоврядування можуть забезпечувати пільговий проїзд учнів, вихованців до місця навчання і додому у порядку та розмірах, визначених органами місцевого самоврядування, та передбачати на це відповідні видатки з місцевих бюджетів";

підпункту 2 пункту 22 Розділу I щодо внесення змін у Закон України "Про загальну середню освіту" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., N 28, ст. 230; 2014 р., N 2 - 3, ст. 41, N 30, ст. 1011), а саме:

- заміни одним абзацом абзаців другого та третього частини першої статті 21 такого змісту:

"Органи місцевого самоврядування можуть забезпечувати пільговий проїзд учнів, вихованців до місця навчання і додому у порядку та розмірах, визначених органами місцевого самоврядування, та передбачати на це відповідні видатки з місцевих бюджетів";

пункту 23 Розділу I щодо внесення змін у Гірничий закон України (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., N 50, ст. 433; 2001 р., N 32, ст. 172; 2008 р., N 42 - 43, ст. 293; 2009 р., N 51, ст. 758; 2012 р., N 5, ст. 39; 2014 р., N 22, ст. 796), а саме:

- викладення частини дев'ятої статті 43 у такій редакції:

"Працівники гірничих підприємств, які проживають у будинках, що мають центральне опалення, забезпечуються субсидією на оплату житлово-комунальних послуг у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України";

- заміни однією частиною частини п'ятої - восьмої статті 48 такого змісту:

- "Після ліквідації або консервації гірничого підприємства надається субсидія на придбання твердого палива або на оплату житлово-комунальних послуг у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України".

- та зв'язку з цим частина дев'ята вважається частиною шостою;

пункту 24 Розділу I щодо внесення змін у Закон України "Про жертви нацистських переслідувань" (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., N 24, ст. 182; 2005 р., N 5, ст. 120; 2006 р., N 16, ст. 137; 2008 р., NN 5 - 8, ст. 78; 2010 р., N 40, ст. 525; 2011 р., N 30, ст. 285), а саме:

- виключення пунктів 7 та 17 частини першої та доповнення частиною шостою статті 6-1 такого змісту:

"Установити, що пільги, передбачені пунктами 1, 2, 4, 5, 6 та 18 частини першої цієї статті, надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України";

- виключення пунктів 7 та 21 частини першої та доповнення частиною шостою статті 6-2 такого змісту:

"Установити, що пільги, передбачені пунктами 1, 2, 4, 5, 6 та 10 частини першої цієї статті, надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України";

- виключення пунктів 7 та 16 частини першої та доповнення статті частиною шостою статті 6-3 такого змісту:

"Установити, що пільги, передбачені пунктами 1, 2, 4, 5, 6 та 17 частини першої цієї статті, надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на

податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України";

- виключення пунктів 7 та 18 частини першої та доповнення статті частиною шостою статті 6-4 такого змісту:

"Установити, що пільги, передбачені пунктами 1, 2, 4, 5, 6 та 19 частини першої цієї статті, надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України".

підпунктів 3, 4 пункту 25 Розділу I щодо внесення змін у Закон України "Про позашкільну освіту" (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., N 46, ст. 393; 2005 р., N 28, ст. 372), а саме:

- викладення частини восьмої статті 20 у такій редакції:

"Органи місцевого самоврядування можуть забезпечувати пільговий проїзд учнів, вихованців, слухачів до місця навчання і додому у порядку та розмірах, визначених органами місцевого самоврядування, та передбачати на це відповідні видатки з місцевих бюджетів";

- викладення першого речення абзацу четвертого у такій редакції:

"Педагогічним працівникам позашкільних навчальних закладів, які працюють у сільській місцевості і селищах, а також пенсіонерам, які раніше працювали педагогічними працівниками в цих населених пунктах і проживають в них, держава відповідно до законодавства забезпечує безоплатне користування житлом з опаленням і освітленням у межах встановлених норм за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України" та абзацу п'ятого частини четвертої статті 21 у такій редакції:

"Органи місцевого самоврядування можуть забезпечувати пільговий проїзд педагогічних працівників до місця навчання і додому у порядку та розмірах, визначених органами місцевого самоврядування, та передбачати на це відповідні видатки з місцевих бюджетів";

пункту 26 Розділу I щодо внесення змін у Закон України "Про охорону дитинства" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., N 30, ст. 142 із наступними змінами), а саме:

- викладення абзацу шостою частини третьої статті 5 у такій редакції:

"можуть забезпечувати пільговий проїзд учнів, вихованців, студентів до місця навчання і додому у порядку та розмірах, визначених органами місцевого самоврядування, та передбачати на це відповідні видатки з місцевих бюджетів";

- доповнення доповнити частиною восьмою статтю 13 такого змісту:

"Установити, що пільги, передбачені пунктами 1, 2, 3 та 4 частини третьої та пунктом 1 частини шостої цієї статті, надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на

податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України";

- заміни двома частинами частини п'ятої статті 19 такого змісту:

"Учні державних та комунальних професійно-технічних навчальних закладів із числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, і дітей, які потребують особливих умов виховання, перебувають на повному утриманні держави. Порядок забезпечення учнів державних та комунальних професійно-технічних навчальних закладів стипендією, організації харчування учнів із числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, дітей-інвалідів/інвалідів I - III групи та дітей із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України "Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям", визначається Кабінетом Міністрів України.

Органи місцевого самоврядування відповідно до законодавства можуть забезпечувати харчуванням учнів інших категорій та передбачати на це відповідні видатки з місцевих бюджетів".

- та у зв'язку із чим частина шоста - дванадцята статті 19 вважаються відповідно частинами сьомою - тринадцятою статті 19;

пункту 33 Розділу I щодо внесення змін у Закон України "Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні" (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., N 21, ст. 252; Відомості Верховної Ради України, 2004 р., N 37, ст. 453; 2012 р., N 31, ст. 381), а саме:

- викладення частини другої та третьої статті 38-1 у такій редакції:

"Інваліди I та II групи, діти-інваліди та особи, які супроводжують інвалідів I групи або дітей-інвалідів (не більше однієї особи, яка супроводжує інваліда I групи або дитину-інваліда), мають право на безплатний проїзд у пасажирському міському транспорті (крім таксі)";

пункту 34 Розділу I щодо внесення змін у Закон України "Про соціальний захист дітей війни" (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., N 4, ст. 94; 2006 р., N 9 - 11, ст. 96, N 19 - 20, ст. 166; 2008 р., NN 5 - 8, ст. 78; 2010 р., N 19, ст. 150), а саме:

- виключення абзацу шостого та доповнення абзацу сьомому статті 5 після слів "у межах середніх норм споживання" словами "за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України";

- заміни у частині першій статті 6 слів "у розмірі надбавки, встановленої для учасників війни" словами "у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України";

пункту 11 Розділу III "Прикінцеві положення" щодо встановлення, що норми цього Закону в частині вилучення пільгового проїзду окремих категорій громадян набувають чинності з 1 червня 2015 року, крім норм щодо забезпечення пільговим проїздом інвалідів I та II групи, дітей-інвалідів, дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, учнів із малозабезпечених сімей та осіб, які їх супроводжують і які супроводжують інваліда I групи, учасників бойових дій.

3. Визнати конституційне провадження у справі за цим конституційним поданням невідкладним

4. Залучити до участі в конституційному провадженні уповноважених представників суб'єкта права на конституційне подання за дорученням:

Королевську Наталію Юрїївну – народного депутата України

Німченка Василя Івановича – народного депутата України

Шпенова Дмитра Юрїйовича – народного депутата України

Перелік документів, що додаються:

1. Витяг із Конституції України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР;
2. Витяг із Закону України "Про Конституційний Суд України" від 16.10.1996 № 422/96-ВР;
3. Закон України "Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України" № 76-VIII від 28 грудня 2014 року;
4. Витяг із Закону України "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи" від 28 лютого 1991 року № 796-XII;
5. витяг із Закону України "Про освіту" від 23 травня 1991 року № 1060-XII;
6. Витяг із Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" від 22 жовтня 1993 року № 3551-XII;
7. Витяг із Закону України "Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні" від 5 лютого 1993 року № 2998-XII;
8. витяг із Закону України "Про професійно-технічну освіту" від 10 лютого 1998 року № 103/98-ВР;
9. Витяг із Закону України "Про загальну середню освіту" від 13 травня 1999 року № 651-XIV;
10. Витяг із Закону України "Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні" від 16 грудня 1993 року № 3721-XII;
11. витяг із Гірничого закону України від 6 жовтня 1999 року № 1127-XIV;
12. Витяг із Закону України "Про жертви нацистських переслідувань" від 23 березня 2000 року № 1584-III;
13. Витяг із Закону України "Про позашкільну освіту" від 22 червня 2000 року № 184-III;

14. Витяг із Закону України "Про охорону дитинства" від 26 квітня 2001 року № 2402-III;
15. Витяг із Закону України "Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні" від 21 березня 1991 року № 875-XII;
16. Витяг із Закону України "Про соціальний захист дітей війни" від 18 листопада 2004 року 2195-IV;
17. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права;
18. Європейська соціальна хартія (переглянута) 1996 року;
19. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року;
20. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційними поданнями 55 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статей 58, 60 Закону України "Про Державний бюджет України на 2001 рік" та Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пунктів 2, 3, 4, 5, 8, 9 частини першої статті 58 Закону України "Про Державний бюджет України на 2001 рік" і підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про деякі заходи щодо економії бюджетних коштів" (справа щодо пільг, компенсацій і гарантій) від 20.03.2002 № 5-рп/2002;
21. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статті 92, пункту 6 розділу X "Перехідні положення" Земельного кодексу України (справа про постійне користування земельними ділянками) від 22.09.2005 № 5-рп/2005;
22. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційними поданнями Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень статті 65 розділу I, пунктів 61, 62, 63, 66 розділу II, пункту 3 розділу III Закону України "Про Державний бюджет України на 2008 рік та про внесення змін до деяких законодавчих актів України" і 101 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статті 67 розділу I, пунктів 1-4, 6-22, 24-100 розділу II від 22.05.2008 № 10-рп/2008;
23. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 46 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статей 29, 36, частини другої статті 56, частини другої статті 62, частини першої статті 66, пунктів 7, 9, 12, 13, 14, 23, 29, 30, 39, 41, 43, 44, 45, 46 статті 71, статей 98, 101, 103, 111 Закону України "Про Державний бюджет України на 2007 рік" (справа про соціальні гарантії громадян) від 09.07.2007 № 6-рп/2007.
24. Три примірники конституційного подання та доданих до нього матеріалів.

Додаток

до конституційного подання щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень підпунктів 2-14 пункту 4, підпунктів 2, 6, 7 пункту 6, пунктів 9, 10, 12, підпункту 3 пункту 18, підпункту 2 пункту 22, пунктів 23, 24, підпунктів 3, 4 пункту 25, пунктів 26, 33, 34 Розділу I, пункту 11 Розділу III Закону України "Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України" від 28 грудня 2014 року № 76-VIII (опублікований у газеті «Голос України», 2014, 12, 31.12.2014 № 254, спецвипуск)

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення	Підпис
1	Бобко Ю. А.	160	
2	Ганієв Михайло Михайлович	181	
3	Шурма Тар Михайлович	186	
4	Вилкуш Олександр Юрійович	161	
5	Авлов Костянтин Юрійович	246	
6	Александрович Борис Валентинович	199	
7	Семко Сергій Михайлович	265	
8	Кисельов В. А.	146	
9	Меркель І. А.	177	
10	Нечаєв Д. І.	410	
11	Торосов Ю. А.	310	

Морозова Ірина / підписів 10 бл.

Додаток

до конституційного подання щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень підпунктів 2-14 пункту 4, підпунктів 2, 6, 7 пункту 6, пунктів 9, 10, 12, підпункту 3 пункту 18, підпункту 2 пункту 22, пунктів 23, 24, підпунктів 3, 4 пункту 25, пунктів 26, 33, 34 Розділу I, пункту 11 Розділу III Закону України "Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України" від 28 грудня 2014 року № 76-VIII (опублікований у газеті «Голос України», 2014, 12, 31.12.2014 № 254, спецвипуск)

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення	Підпис
12	Тоскулєн Євген Микола	308	
13	Думаєв Сергій Владиславович	309	
14	Костюкова Гелена Александрівна	168	
15	Сюрин Микола Миколайович	169	
16	Радимович Вадим Іванович	167	
17	Звоніцький Юхим Миколайович	255	
18	Табленко Юрій Олександрович	183	
19	Матвієнко Сергій Анатолійович	263	
20	Колесніков Дмитро Іванович	180	
21	Шенков Дмитро Ігоревич	252	
22	Морозко Юрій Миколайович	178	

підписав/підписів *Л.Л.*

Додаток

до конституційного подання щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень підпунктів 2-14 пункту 4, підпунктів 2, 6, 7 пункту 6, пунктів 9, 10, 12, підпункту 3 пункту 18, підпункту 2 пункту 22, пунктів 23, 24, підпунктів 3, 4 пункту 25, пунктів 26, 33, 34 Розділу I, пункту 11 Розділу III Закону України "Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України" від 28 грудня 2014 року № 76-VIII (опублікований у газеті «Голос України», 2014, 12, 31.12.2014 № 254, спецвипуск)

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення	Підпис
23	Добкін Д.М.	376	
24	Львовська Л.В.	175	
25	Львовська С.В.	171	
26	Гальгаско А.В.	247	
27	Корнацька	167	
28	Андреева М.І.	184	
29	Гусак В.Г.	174	
30	Львовська В.В.	170	
31	Коріч С.М.	165	
32	Слод (оріє Васильович)	257	
33	Добкин М.М.	162	

Чотиринадцять підписів З.В.

Додаток

до конституційного подання щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень підпунктів 2-14 пункту 4, підпунктів 2, 6, 7 пункту 6, пунктів 9, 10, 12, підпункту 3 пункту 18, підпункту 2 пункту 22, пунктів 23, 24, підпунктів 3, 4 пункту 25, пунктів 26, 33, 34 Розділу I, пункту 11 Розділу III Закону України "Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України" від 28 грудня 2014 року № 76-VIII (опублікований у газеті «Голос України», 2014, 12, 31.12.2014 № 254, спецвипуск)

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення	Підпис
34	Воронцов Юрій Миколайович	172	
35	Ломаченко Олександр Валерійович	182	
36	Гуменюк Євгеній Віталійович	284	
37	Мартовський Артур Володимирович	251	
38	Білий Олександр Петрович	164	
39	Іванко Анатолій Володимирович	398	
40	Менко Андрій Федорович	250	
41	Бучков Василь Сергійович	338	
42	Діваков Сергій Юрійович	333	
43	Сидоренко Дмитро Сергійович	259	
44	Безбаб Ігор Іванович	239	

Модернізація/підписів Л.В.

Додаток

до конституційного подання щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень підпунктів 2-14 пункту 4, підпунктів 2, 6, 7 пункту 6, пунктів 9, 10, 12, підпункту 3 пункту 18, підпункту 2 пункту 22, пунктів 23, 24, підпунктів 3, 4 пункту 25, пунктів 26, 33, 34 Розділу I, пункту 11 Розділу III Закону України "Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України" від 28 грудня 2014 року № 76-VIII (опублікований у газеті «Голос України», 2014, 12, 31.12.2014 № 254, спецвипуск)

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення	Підпис
45	Кучерук Віктор Іванович	342	
46	Шуфрин Н.І.	166	
47	Козак Марс Романович	173	
48	Горобод Іван Іванович	239	

Всього 47 (сорок сім) підписів народних депутатів України.

Керівник
Управління

В. Максименко
13.02.2015р.

3/1000/підписано д.б.л.